

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 25.01.2022

Sayı: 693

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/01/2022 13:34
Sayı: E-120.10-
0954294

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde yaşanan doğalgaz ve enerji krizinin sebeplerinin tespit edilmesi, sanayi tesislerinde üretimin durdurulmasının neden olacağı sorunların araştırılması, doğalgaz ve elektrik kısıtlamaları nedeniyle sanayicilerimizin mağduriyetinin çözüme kavuşturulması, bunun gibi aksaklıkların tekrar yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınması ve bu zamana kadar eksik olan stratejik planlamaların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizin doğalgaz ihtiyacının büyük bir kısmı Rusya, Azerbaycan ve İran'dan boru hatlarıyla karşılanmaktadır. Bunu yanında Cezayir, Nijerya ve diğer ülkelerden de deniz yoluyla sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ithalatı yapılmaktadır.

Rusya, Azerbaycan ve Nijerya ile doğalgaz alımı için yapılan sözleşmelerin süresi dolarak sonlanmıştır. Süresi dolan sözleşmelerden ise yalnızca Rusya ve Azerbaycan ile olanlar yenilenmiştir. Son iki yılda doğalgaz piyasasında yaşanan fiyat artışlarına rağmen iktidarın bu sözleşmelerden yalnızca bazılarını yenilemiş olması iktidarın öngörüsüzlüğü ve sürdürülebilir bir enerji politikası üretilmemesinin sonucudur. Daha düşük fiyatlardan yapılabilecek olan doğalgaz alım sözleşmelerinin geç yenilenmesi ve hatta bazılarının henüz yenilenmemiş olması, ülkemizin doğalgaz arzında yaşayacağı krizin habercisi olmuştur.

Yaşanılan bu plansızlık sürecinin üzerine; İran'dan boru hattı ile ithal edilen doğalgazda kesintiye gidilmesi yeni bir enerji krizine yol açmıştır. İran tarafında kalan doğal gaz iletim hattında meydana gelen arıza nedeniyle yaşanan bu sorun doğrudan sanayicilerimize fatura edilmiştir. BOTAŞ tarafından dağıtım şirketlerine gönderilen yazı ile sanayicilerimize iletilen doğalgazda yüzde 60 kesintiye gidilmiştir. Bu karar sanayicilerimizi zor durumda bırakmışken TEİAŞ tarafından Türkiye'deki tüm organize sanayi bölgelerinde üç gün elektrik kısıtlaması yapılacağı açıklanmıştır.

Ne yazık ki ülkemizde acil durum uygulamaları planlamaları yapılmamıştır. Enerji kısıtlamaları, sektörlere kademeli olarak uygulanmamış ve tüm sektörler mağdur edilmiştir. Sonradan yapılan açıklama ile birkaç sektör istisna tutulmuş ancak şalter kapatması çok ağır sonuçlara mal olan fabrikalar için dahi bir planlama yapılmamıştır. Bu nedenle ülke genelindeki tüm fabrikalarımız üretim yapamaz hale getirilmiştir. Uygulanan kesinti nedeniyle fabrikalar planladıkları üretimleri yapamayacak, sözleşmelerde taahhüt ettikleri tedarik sürelerine uyamayacak ve üreticilerimiz için büyük kayıplar meydana gelecektir. Günlük ihtiyaca yönelik üretim yapan sektörlerin imalatlarını durdurmaya mecbur edilmesi ile ülke çapında büyük bir tedarik krizini doğuracaktır.

Türkiye tarihinde benzeri zor görülür biçimde tüm ülke çapındaki sanayicilere enerji kesintisi uygulanmaktadır. İktidarın uzun vadeli bir enerji stratejisinin olmaması ve enerji politikalarının gündelik diplomatik ve siyasi çıkarlara alet edilmesi neticesinde Türk ekonomisi gün geçtikçe derinleşen bir enerji krizine terk edilmiştir.

Milletimizin yüksek maliyetli enerjiye mecbur edilmesinin yanında yapılan bir başka hata da enerji ihtiyacının doğru hesaplanamaması ve ithalat dengesinin kurulamamasıdır. Günlük tüketim ve mevsimsel tüketim kapasitesi ile ithalat kapasitesi doğru planlanmamıştır. Pahalı da olsa yakacak hiç doğalgaz bulanamaması durumu 19 yıllık iktidarın milletimize reva gördüğü sonuçtur.

Ülkemizde, doğalgaz depolama ve yeniden üretim çalışmalarına ağırlık verilmesi de gerekmektedir. Bu konu son derece stratejik bir meseledir. Ülkemiz yaklaşık yıllık 60 milyar metreküp doğalgaz tüketmektedir. Bu tüketim günlük 300 milyon metreküp seviyesine kadar çıkmaktadır. Ancak ülkemizdeki yeniden üretim kapasitesi günlük 45 milyon metreküp seviyesindedir. Ülkemizin ihtiyacı olan doğalgazı ithal edemediğimiz zamanlarda 45 milyon metreküp olan aktarım kapasitesi yetersiz kalmaktadır. Ülkemizin, bölgede ve dünyada etkin bir güce kavuşması için enerji bağımsızlığı konusunda gerekli tedbirleri ivedilikle alması gerekmektedir. Ayrıca TANAP ve Türk Akımı Projeleri revize edilmeli ve ülkemizin ihtiyacı olan doğalgaz buralardan daha fazla sağlanabilmelidir.

Ülkemizde yaşanan doğalgaz ve enerji krizinin sebeplerinin tespit edilmesi, sanayi tesislerinde üretimin durdurulmasının neden olacağı sorunların araştırılması, doğalgaz ve elektrik kısıtlamaları nedeniyle sanayicilerimizin mağduriyetinin çözüme kavuşturulması, bunun gibi aksaklıkların tekrar yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınması ve bu zamana kadar eksik olan stratejik planlamaların amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.